

Aan de leden van de gemeenteraad van Nieuwkoop
door tussenkomst van de griffie

Beste leden van de gemeenteraad

Naar aanleiding van de discussie in de Meningsvormende Raad van 13 februari doen wij u extra informatie toekomen rondom de discussie omtrent de mogelijkheid om locatie Nieuwkoopse Landijsbaan verder te onderzoeken als potentiële locatie voor een nieuw te bouwen zwembad.

Tijdens de Meningsvormende Raad van 29 september is een tweeledige vraag gesteld door de Gemeenteraad. Allereerst is gevraagd om het energievraagstuk van het zwembad nader uit te werken, en daarnaast om - hieraan gekoppeld - locatie Nieuwkoopse Landijsbaan nader te betrekken. Dit vraagstuk werd met name ingegeven door de conclusie dat locatie Nieuwkoopse Landijsbaan een gunstigere uitgangspositie heeft dan locatie S.V. Nieuwkoop waar het de koppeling met restwarmte van De Olm betreft. Ook werd er een – mogelijke - koppelkans tussen enerzijds restwarmte en het zwembad, en anderzijds een ijsbaan verondersteld.

Samenvatting/uitgangspunten:

N.B. verder in deze brief worden enkele punten nader uitgewerkt.

- Het koppelen van restwarmte van bedrijventerrein De Olm aan het zwembad en anderzijds het toevoegen van een ijsbaan zijn twee volledig onafhankelijke vraagstukken. Het gebruik van restwarmte van De Olm voor het zwembad heeft namelijk geen meerwaarde voor de realisatie van een ijsbaan.
- Een duurzaam, nieuw binnenzwembad kan locatie onafhankelijk gebouwd worden op basis van het concept 'bodewarmtepomp, WKO-bron en zonthermie'.
- Het benutten van restwarmte, vanuit een warmtenet op bedrijventerrein De Olm, kan bijdragen aan een energiezuinig zwembad, mits de continuïteit (leveringszekerheid) geborgd is. Het benutten van restwarmte maakt het zwembad echter niet duurzamer. De duurzaamheid van het benutten van restwarmte schuilt in het feit dat het beeld bestaat dat een deel van de restwarmte van De Olm mogelijk onbenut blijft.
- Een optimale warmte-koude koppeling tussen zwembad en ijsbaan betreft een onafhankelijk energiesysteem, en is daarmee locatieonafhankelijk. Het idee van een kunstijsbaan in combinatie met een zwembad is vrijwel niet realiseerbaar op het terrein van de Nieuwkoopse landijsbaan. In feite is de locatie S.V. Nieuwkoop hier dan ook meer voor geschikt.
- Naast het energetisch vraagstuk zijn er andere overwegingen, zoals bijvoorbeeld de mogelijkheid tot een combinatie met sporthal De Steupel, concentratie van sport en scholen op één plek in Nieuwkoop en verkeersveiligheid. Vanuit deze overwegingen, geniet de locatie Nieuwkoopse Landijsbaan niet de voorkeur van het college.

Koppeling zwembad/ijsbaan

Mede naar aanleiding van de discussie in de Meningsvormende Raad van 9 februari jl. hebben er op vrijdag 17 februari gesprekken plaatsgevonden met een vertegenwoordiger namens Gebiedscoöperatie Nieuwkoop (GCN) en de oorspronkelijke initiatiefnemer van het idee ijsbaan

gekoppeld aan een zwembad. Deze gesprekken hebben enkele belangrijke inzichten opgeleverd. Belangrijkste conclusie is dat het koppelen van restwarmte aan het zwembad en het toevoegen van een ijsbaan, twee onafhankelijke vraagstukken zijn.

Initiatiefnemer heeft inzicht gegeven in de huidige status van het idee ijsbaan. Op de huidige landijsbaan kan steeds minder worden geschaatst als gevolg van de wereldwijde stijging van de temperatuur. Initiatiefnemer en het bestuur van de Nieuwkoopse Landijsbaan hebben een idee om toch vaker te kunnen schaatsen. Dit betreft een kunstijsbaan waar uitsluitend gekoeld wordt op het moment dat de buitentemperatuur lager is dan circa 5 graden. Bij het koelen komt restwarmte vrij, deze restwarmte kan geleverd worden aan bijvoorbeeld een zwembad. De gedachte is dat er maximaal 30 dagen per jaar geschaatst kan worden op deze baan. Over het formaat van de baan en daarmee ook de functie variëren de ideeën van een krabbelbaan voor kinderen tot een officiële 400 meter baan. Deze laatste zou buiten de winterperiode ook gebruikt kunnen worden als skeelerbaan. Hierover heeft nog geen formeel gesprek met schaatsvereniging Nino plaatsgevonden.

Advies locatie S.V. Nieuwkoop

Tussen september en januari jl. is voor het college de koppelkans met sporthal De Steupel groter geworden. Door de hoge verduurzamingskosten voor De Steupel lijkt een snellere koppeling aan het nieuw te bouwen zwembad opportuun. Hierdoor ontstaat een gecombineerde, gemeentelijke sportfaciliteit waar synergievoordelen te realiseren zijn (bijvoorbeeld op gebied van horeca, schoonmaak, administratie en personeel). Een sporthal én een ijsbaan aan het zwembad koppelen is, gelet op zowel ruimtelijke als financiële beperkingen, niet haalbaar.

Essentie vraagstuk koppeling zwembad/ ijsbaan

- Een ijsbaan is locatieonafhankelijk. Een warmte/ koude koppeling tussen zwembad en ijsbaan is mogelijk (zie “De Vliet”, in Leiden). Het koppelen van restwarmte van De Olm aan een nieuw te bouwen zwembad heeft geen (positieve) impact op het realiseren van een ijsbaan. Vanuit de ijsbaan kan restwarmte geleverd worden in de periode dat er gekoeld wordt. Deze restwarmte is dan echter niet nodig voor het zwembad omdat het zwembad restwarmte ontvangt van bedrijventerrein De Olm. Ook kan het zwembad kou leveren voor het bevriezen van de asfaltplaat ter realisatie van de ijsbaan in de winterperiode. Buiten de winterperiode om, als er geen water op baan staat en er niet gekoeld wordt, kan er mogelijk warmte worden onttrokken uit asfalt en betongranulaat. Hier is nog weinig tot geen ervaring mee in Nederland.
- Het perceel van de ijsbaan is ongeveer 135 bij 85 meter groot (11.385 m²). Het realiseren van zowel een ijsbaan als een zwembad als aanvullende parkeerplekken is op desbetreffende locatie lastig. Op het perceel lijkt wel voldoende ruimte om een zwembad met aanvullende parkeerplaatsen te bouwen. Op het terrein van S.V. Nieuwkoop kan het zwembad in combinatie met een sporthal gebouwd worden. Afhankelijk van de uitwerking van het idee van een kunstijsbaan past dit bij S.V. Nieuwkoop (wel een krabbelbaan voor kinderen, geen 400 meter baan). Zie bijlage 1 voor inzicht in de ruimtelijke mogelijkheden op beide locaties.
- De kosten voor een eenvoudige 400 meter skeelerbaan die in de winter opgespoten kan worden met water (zie bijvoorbeeld Winterswijk), begint bij enkele tonnen. Voor het toevoegen van een koelsysteem voorzien we een veelvoud van deze kosten.
- Gesproken is over de grond gelegen achter het perceel van de landijsbaan als mogelijkheid voor parkeerruimte en/of extra ruimte voor de ijsbaan. Een deel hiervan is in het bezit van de gemeente. Dit terrein is openbaar groen/park ten behoeve van de Oranjewijk. Het betrekken van meer grond van een mogelijke ontwikkeling op deze locatie, brengt een scala aan nieuwe vraagstukken met zich mee, zoals participatie e.d.

- Er is momenteel geen staand beleid voor het investeren in voorzieningen van de schaatsverenigingen in onze gemeente. Dit betreft een politieke discussie.

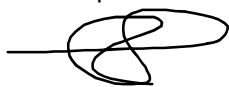
Vervolgonderzoek locatie ijsbaan

De Raad kan besluiten de locatiekeuze uit te stellen, en verder onderzoek te doen naar locatie Landijsbaan (conform voorstel GCN). Daarbij moet – in lijn van bovenstaande – opgemerkt worden dat verder onderzoek naar de koppeling van het zwembad met de restwarmte van De Olm, en koppeling van het zwembad met een mogelijke ijsbaan, twee verschillende vraagstukken zijn.

- Het college van GS van Zuid-Holland geeft uiterlijk 16 maart uitsluitsel over de subsidie die benodigd is voor onderzoek naar een energiegebiedssysteem voor bedrijventerrein De Olm. Zonder de resultaten van dit onderzoek kan niet met zekerheid gezegd worden dat de restwarmte op De Olm voldoende continuïteit biedt.
- GCN geeft aan dat zij per 1 juli zicht willen hebben op de haalbaarheid van een warmtenet, gevoed met restwarmte van bedrijven op bedrijventerrein De Olm. Zie bijlage 2 voor een toelichting van de heer P.M. Melzer, penningmeester van GCN.
- De datum van 1 juli acht ons college krap. Hierbij moet tevens aangetekend worden dat haalbaar niet perse gelijkstaat aan realiseerbaar. Enkele onderzoeken, die na 1 juli nog uitgevoerd moeten worden, omvatten technische, financiële en organisatorische risico's. Denk aan leveringszekerheid, de aanleg van het warmtenet zelf, de vorming van een coöperatie, beheer en onderhoud van het net en de aansluiting op het zwembad. Deze risico's kunnen deels ondervangen worden met intentieverklaringen van deelnemende bedrijven en het in beeld brengen van beheermaatregelen voor back-up voorzieningen. Ons college lijkt het niet realistisch om dit in vier maanden uitgewerkt te kunnen hebben.
- Indien het mogelijk zou zijn om na de zomer een positief locatiebesluit m.b.t. de locatie Landijsbaan en koppeling met restwarmte te nemen, is het echter zeer de vraag wat dit betekent voor de totstandkomingstermijn van het zwembad. Ons college gaat nu uit van start bouw in 2025 en ingebruikname van het zwembad in 2026. De planning om een warmtenet op De Olm gereed te hebben binnen die tijdspanne acht ons college bijzonder ambitieus. Gevolg zijn hogere energiekosten (gelet op huidige energiekosten € 400.000 – 700.000 per jaar). In 2027 staat voorts groot onderhoud gepland.
- GCN geeft aan dat het zwembad een positieve impact zou kunnen hebben op het daadwerkelijk tot stand komen van een warmtenet op De Olm. Zoals u weet, omarmen wij het initiatief om restwarmte van bedrijventerrein De Olm te gaan inzetten, in eerste instantie en bij voorkeur voor bedrijven die nu op De Olm zijn gevestigd.
- Voor nader onderzoek naar een warmte/ koude koppeling tussen zwembad en ijsbaan, moet een externe partij worden aangehaakt. Wij kunnen nu geen inzicht geven in haalbaarheid en termijnen.

Namens het college van burgemeester en wethouders

Nicolette Caspers

Gemeentesecretaris

Robbert-Jan van Duijn

Burgemeester

21-02-2023

Bijlagen:

1. Globale ruimtelijke projectie locaties S.V. Nieuwkoop en Nieuwkoopse Landijsbaan
2. Toelichting GCN

Bijlage 1 Globale ruimtelijke projectie locaties S.V. Nieuwkoop en Nieuwkoopse Landijsbaan

Toelichting:

- De locaties zijn weergegeven op een schaal van 1 op 2.000.
- Er is een globale uitsnede gemaakt van de huidige gebouwen. Deze zijn geprojecteerd op de locatie. Indien er één nieuw gebouw komt, zal dit doelmatiger ontworpen kunnen worden.

Conclusie:

1. Op locatie S.V. Nieuwkoop past een nieuw gebouw waarin zwembad en de gemeentelijke sporthal worden gecombineerd. Er is ruime parkeergelegenheid aanwezig. Op het terrein kan aanvullende parkeergelegenheid worden gerealiseerd.
2. Op locatie Nieuwkoopse Landijsbaan past een nieuw gebouw waarin zwembad en de gemeentelijke sporthal worden gecombineerd. Er is onvoldoende parkeerruimte.
3. Een combinatie van zwembad en 400 meter skeeler/ijsbaan is niet mogelijk op beide locaties.
4. Een 400 meter skeeler/ijsbaan (zonder zwembad) op locatie Nieuwkoopse Landijsbaan kan uitsluitend indien ook een deel van het parkgebied wordt toegevoegd. Daarnaast dienen er mogelijkheden voor parkeren te komen. Waarbij het alternatief is te komen tot een kleinere skeeler/ijsbaan.

Figuur 1: Locatie S.V. Nieuwkoop met zwembad en sporthal

Figuur 2: Locatie Nieuwkoopse Landijsbaan met zwembad en sporthal

Figuur 3: Locatie Nieuwkoopse Landijsbaan met zwembad

Figuur 4: Locatie Nieuwkoopse Landijsbaan met 400 meter skeeler/ijsbaan

Nieuwveen, 20 februari 2023

Geacht college,

naar aanleiding van het prettige en constructieve gesprek met wethouder De Kleer van vrijdag 17 februari hierbij nog nadere informatie omtrent het haalbaarheidsonderzoek naar het mogelijk gebruik van restwarmte voor het nieuw te bouwen zwembad.

Doel haalbaarheidsonderzoek:

Het onderzoek moet inzicht geven in de haalbaarheid van een warmtenet, gevoed met restwarmte van bedrijven op bedrijventerrein De Olm, dat als warmtebron voor het nieuw te bouwen zwembad fungeert. Voorts zal het onderzoek inzicht moeten geven in de realiseerbaarheid van dit systeem in 2026, gelijktijdig met de bouw van het zwembad. Een intentieverklaring van de warmteleverende bedrijven zal dat moeten ondersteunen. Bij de realiseerbaarheid hoort ook inzicht in een back-up systeem voor het warmtenet voor het geval dat door onvoorziene omstandigheden het warmtenet niet (geheel) in de gewenste verwarming van het zwembad zou kunnen voorzien.

Dit specifieke onderzoek kadert in het brede onderzoek naar haalbare energieconcepten voor bedrijven en andere energiegebruikers op de Olm en omgeving. Door afstemming van hun huidige en toekomstige energievoorziening kunnen die energieconcepten leiden tot energiebesparing en effectiever gebruik, tot meer hernieuwbare en minder fossiele inzet, tot ontlasting van het net, tot lagere energiekosten en positieve businesscases. Daarbij worden zowel restwarmtebronnen als warmtevragers in beeld gebracht, op de Olm zelf, maar ook in de directe omgeving van de Olm. Voor dit brede onderzoek is op 15 december 2022 een subsidie van € 35.000 bij de provincie Zuid-Holland aangevraagd. De provincie hanteert een uiterste termijn van 13 weken (16 maart 2023) voor haar beschikking over de subsidieaanvraag. De overige middelen zijn afkomstig van de gemeente, het Ondernemingsfonds en GCN-inzet.

Kosten haalbaarheidsonderzoek:

Voor het totale onderzoek naar haalbare energieconcepten is een bedrag van € 115.000 begroot.

Daarbij is voorzien in een vijftal analyses van potentieel kansrijke energieconcepten, naar verwachting leidend tot drie haalbaarheidsonderzoeken en businesscases van de kansrijke concepten. Het onderzoek naar de aanleg van een warmtenet en de koppeling van het warmtenet aan het zwembad past hierbinnen, en kan versneld uitgevoerd worden. Wel dienen de benodigde middelen hiervoor (ca. de helft van het totale budget) versneld beschikbaar gesteld worden. Deze week nog zal het subsidieverzoek voor de gemeentelijke bijdrage ad € 45.000 ingediend worden, vooruitlopend op de beschikbaarstelling van de provinciale subsidie. Bij honorering door de gemeente kan het haalbaarheidsonderzoek direct gestart worden.

Duur haalbaarheidsonderzoek:

De totale doorlooptijd voor het haalbaarheids- en realisatieonderzoek naar de aansluiting van het toekomstige zwembad op een warmtenet van de Olm neemt maximaal 4 maanden in beslag. Indien de opdrachtverstrekking daarvoor nog deze maand uitgaat (afhankelijk van de snelle honorering van onze subsidieaanvraag door de gemeente), mag verwacht worden dat vóór 1 juli 2023 het rapport inzake de haalbaarheid en realiseerbaarheid van de aanleg van het warmtenet en de aansluiting van het zwembad daarop in 2026, beschikbaar komt.

Aanvullende opmerkingen:

- het benutten van restwarmte is in die zin de meest duurzame van alle energiebronnen, dat die warmte reeds opgewekt is, en anders ongebruikt verloren gaat. Om die reden investeert de provincie tientallen miljoenen euro's in de warmteleiding, die de restwarmte van de haven van Rotterdam moet transporteren naar Den Haag en Leiden, met mogelijke vertakkingen naar het West- en Oostland (glastuinbouw);
- Het benutten van restwarmte van de Olm voor het nieuwe zwembad zal als aanjager fungeren voor het in de nabije toekomst aardgasvrij kunnen maken van de Olm;
- De locatie van de Landijsbaan heeft als directe voordelen voor het warmtenet van de Olm een uitermate kort leidingtraject (investeringsbesparing) en een daardoor zeer beperkt warmteverlies (exploitatiebesparing).

Namens het bestuur van Gebiedscoöperatie Nieuwkoop U.A.,

P.M. Melzer, penningmeester.